

Για την ημερίδα που διοργάνωσε η «διάβαση πεζών» για το ποδήλατο

Αυτό θα μπορούσαμε να πούμε πως ήταν το κυρίαρχο συμπέρασμα της ιδιαίτερας ενδιαφέρουσας ημερίδας για το ποδήλατο, που πραγματοποίησε η δημοτική κίνηση «διάβαση πεζών» την περασμένη Κυριακή στην αίθουσα της ΔΕΠΚΑ.

Ο Θάνος Βλαστός, καθηγητής του Ε.Μ.Π., μηχανικός, συγκοινωνιολόγος και συγγραφέας, με αναρίθμητα άρθρα, μελέτες, αλλά και επεξεργασίες ολοκληρωμένων σχεδίων ανάπτυξης δημόσιων χώρων, εκπόνησης συγκοινωνιακών σχεδιασμών, κατασκευής ποδηλατοδρόμων σε αστικά δίκτυα, κ.ά... ήταν ο κύριος ομιλητής της εκδήλωσης αυτής.

Κατά κοινή ομολογία του συνόλου των παρευρισκομένων, ο Θάνος Βλαστός κατάφερε να κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον της παρακολούθησης της ομιλίας του μέχρι τέλους. Υπήρξε περιεκτικός, άμεσος, περιγραφικός, ουσιαστικός και το κυριότερο έθεσε σειρά από ζητήματα καίριας σημασίας που καθορίζουν και το μέγεθος των τεραστίων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες πόλεις. «Α- πόλεις» όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, επισημαίνοντας πως οι πόλεις μας στην ουσία αρθρώνονται πάνω στην υπεράσπιση της ατομικότητάς μας και πάνω σ' ένα ασφυκτικό δίκτυο συμφερόντων, στο όνομα της εξυπηρέτησης των οποίων καταστρατηγείται οποιαδήποτε έννοια του δημόσιου χώρου.

Ο δημόσιος χώρος, που στην ουσία θα έπρεπε να αποτελεί το σημείο αναφοράς των κατοίκων μιας πόλης, χώρος συνένυσης, περιπάτου, αναψυχής... καθίσταται εντέλει πεδίο στυγνής ιδιωτικής εκμετάλλευσης, με τη «σύμφωνη» πάντα γνώμη των δημοτικών Αρχών και το χειρότερο, με τη σιωπηρή συναίνεση των ίδιων των πολιτών.

Το ποδήλατο, με την «επιθετική» παρουσία του στην πόλη, έρχεται να εκφράσει την άρνηση στην υποταγή που μας επιβάλλει η άχρωμη και ανυπόφορη καθημερινότητά μας, έρχεται να δηλώσει τη σύγκρουση με τα αισθήματα της παραίτησης, έρχεται να διατρανώσει την πίστη στη συλλογική βίωση της πόλης και όχι στην προσωπική θωράκιση.

Οι πολιτικές για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, για τον περιορισμό του θορύβου, τη μείωση των ταχυτήτων και του κυκλοφοριακού φόρτου, για την επανάκτηση του δημόσιου χώρου, καθώς και για την αναβάθμιση της αισθητικής του οδικού περιβάλλοντος αφορούν στον καθένα μας ξεχωριστά, στον καθένα που νοιώθει επιτακτική την ανάγκη να βλέπει, να αισθάνεται, να ακούει, να αγγίζει, να οσφραίνεται, να ζει εντέλει ανθρώπινα.

Η ένταξη του ποδηλάτου στον αστικό κορμό δεν είναι (μόνο) ζήτημα συγκοινωνιακού σχεδιασμού, αλλά στοίχημα παιδείας, πολιτισμού και υπευθυνότητας στην πολιτική, που προϋποθέτει την κινητοποίηση της κοινωνίας.

Σ' αυτό ακριβώς το σημείο είναι που οφείλουν να παρέμβουν οι ασκούντες την εξουσία, είτε σε επίπεδο κυβέρνησης, είτε σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σε κάποια αποστροφή του λόγου του ο Θάνος Βλαστός, απεύθυνε το εξής καταλυτικό ερώτημα στους παρόντες : «πέστε μου, έχετε, θέλετε ένα όραμα γι' αυτή τη πόλη;, είστε σε θέση να φανταστείτε το μέλλον της; και αν ναι μπορείτε να το περιγράψετε;

Μπορεί η σημερινή ή η εκάστοτε δημοτική Αρχή να απαντήσει;, είναι σε θέση οι άνθρωποι που την απαρτίζουν

Κώστας Χ. Πασχάλης

«Η ένταξη του ποδήλατου στον αστικό κορμό αποτελεί, πρωτίστως, ζήτημα πολιτικής βούλησης»

να οραματιστούν το αυτονόητο; Διότι μόνον ως αυτονόητο μπορεί να θεωρηθεί το δικαίωμα του πολίτη στη βιώσιμη κινητικότητα.

Οι εκπρόσωποι της δημοτικής Αρχής, που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση (και είναι προς τιμήν τους) ψέλλισαν κάποια ευχολόγια, καταθέτοντας υποτυπώδη σχέδια «επί χάρτου». Όμως αυτά δεν αρκούν.

Διότι το ποδήλατο δεν έρχεται από τον ουρανό για να φυτευτεί εν μία νυκτί στην πόλη. Προϋποθέτει ολοκληρωμένες αναπλάσεις, ζητά ρήξεις με κατεστημένες νοοτροπίες και συμπεριφορές, απαιτεί κοινωνικές συναινέσεις, θέλει συνολικούς επανασχεδιασμούς και βέβαια το σημαντικότερο όλων: καθιστά επιτακτική την απεξάρτηση από τη χρήση του αυτοκινήτου, του μέσου που κοντεύει να γίνει η «τεχνολογική προέκταση» του εαυτού μας (όπως χαρακτηριστικά ανέφερε φίλος, παραπέμποντας σε διαφημιστικό σλόγκαν).

Όλα τα παραπάνω για να γίνουν χρειάζονται την εκφρασμένη πολιτική βούληση. Από εκεί ξεκινήσαμε εκεί καταλήγουμε.

Η πόλη της Καρδίτσας έδειξε το δρόμο που πρέπει να ακολουθηθεί και σε άλλες πόλεις. Ευρύτατα δίκτυα πεζοδρόμων, ποιότητα ζωής, βιώσιμη κινητικότητα. Η πόλη της Καρδίτσας είχε ένα Δήμαρχο με όραμα. Εμείς τι έχουμε;

Υ.Γ. Ιδιαίτερη μνεία επιβάλλεται στη δημοτική κίνηση «διάβαση πεζών» γι' αυτή της την πρωτοβουλία, που στην ουσία έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά αντίστοιχων και εξίσου δυναμικών δράσεων, μέσα από τις οποίες έχει καταφέρει να αναδείξει τόσο την εμφανή αδυναμία των πολιτικών μας εκπροσώπων να ασκήσουν πολιτική με γνώμονα την υπεράσπιση του δημόσιου συμφέροντος (και όχι μόνον), όσο και την ανεπαρκή συνειδητοποίηση από μέρους των ίδιων πολιτών της μεγάλης προσωπικής τους ευθύνης απέναντι στο τραγικό κατόντημα των πόλεων μας.